

Redagavo: Ramunė Lūžaitė (1997.10.24)

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1996, Nr.53-1245

Neoficialus įstatymo tekstas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. VIII-424, 97.09.25, Žin., 1997, Nr.96-2422 (97.10.24)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO ĮSTATYMO 30 STRAIPSNIO PAKEITIMO

\*\*\* Pabaiga \*\*\*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
KLAIPĖDOS VALSTYBINIO JŪRŲ UOSTO  
ĮSTATYMAS**

1996 m. gegužės 16 d. Nr. I-1340  
Vilnius

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatymas reguliuoja Klaipėdos valstybinio jūrų uosto (toliau - uostas) veiklą bei valdymą.

2 straipsnis. Įstatyme vartojamos sąvokos

Šiame įstatyme:

uostas - teritorija (uosto žemė ir akvatorija), skirta laivams įplaukti ir išplaukti, stovėti, aptarnauti, kroviniams perkrauti, taip pat keleiviams aptarnauti;

uosto žemė - žemės plotas su jame esančia uosto infrastruktūra;

uosto infrastruktūra - hidrotechninių ir inžinerinių statinių, navigacinių įrenginių, inžinerinių tinklų, taip pat kelių bei privažiuojamųjų geležinkelių kompleksas;

uosto akvatorija - vandens plotas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytoje ribose, kuriame yra laivybos kanalas, plūdrieji statiniai ir vidinis bei išorinis reidai;

uosto kapitonas - valstybės pareigūnas, vykdamas valstybinę laivybos priežiūrą, kvalifikacijos dokumentų išdavimą, laivų registravimą, tarptautinių sutarčių dėl laivybos saugumo taikymo kontrolę;

uosto rinkliava - administraciniu būdu iš laivų savininkų (valdytojų) ir krovinių savininkų renkamos lėšos už naudojimąsi uostu;

uosto navigaciniai įrenginiai - kranto ir plūduriuojantys įrengimai, informuojantys apie laivybos sąlygas;

uosto navigacinių įrenginių veikimo sektorius - teritorija, kurioje pastatyti ir aptarnaujami navigaciniai įrenginiai;

laivas - savaeigis arba nesavaeigis plaukiojantis statinys, turintis savo pavadinimą, igulą ir valstybės vėliavą;

linijinis laivas - laivas, plaukiantis pagal grafiką nuolatiniu maršrutu ir kuriam Uosto direkcija yra suteikusi linijinio laivo statusą.

II SKYRIUS  
VALSTYBINIS UOSTO VEIKLOS REGLAMENTAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS  
UOSTAS

3 straipsnis. Uostas ir jo ribos

1. Klaipėdos valstybinis jūrų uostas yra Lietuvos Respublikos valstybės nuosavybė.

2. Uosto steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Steigėjo funkcijas Vyriausybės pavedimu vykdo Susisiekimo ministerija.

3. Uosto teritorijos ir rezervinių teritorijų ribas Susisiekimo ministerijos teikimu nustato Vyriausybė.

4 straipsnis. Uosto paskirtis

1. Uostas - Lietuvos Respublikos transporto sistemos dalis, skirta laivams aptarnauti bei kitai su laivyba susijusiai komercinei ir ūkinei veiklai vykdyti.

2. Fiziniai ir juridiniai asmenys uosto teritorijoje gali vykdyti tik tokia komercinę ir ūkinę veiklą, kuri atitinka uosto funkcinę paskirtį, ir jeigu dėl jų veiklos reikalingos uosto žemės šie asmenys yra sudarę uosto žemės nuomos sutartį su Uosto direkcija.

5 straipsnis. Uosto žemė ir kitas nekilnojamasis turtas

1. Uosto žemė, akvatorija, hidrotechniniai įrenginiai, krantinės, navigacijos keliai ir kanalai, navigaciniai įrenginiai ir kiti infrastruktūros objektai yra valstybės nuosavybė.

2. Uosto akvatorija, žemė, uosto infrastruktūros objektus bei kita priskirta ar sukurta turta Uosto direkcija valdo, naudoja bei juo disponuoja turto patikėjimo teisėmis vadovaudamasi šiuo ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais.

3. Uosto direkcija turi teisę išnuomoti uosto žemę su uosto veikla susijusioms reikmėms, taip pat jau uosto teritorijoje veikiantiems ūkio subjektams, net jei jų veikla nesusijusi su uosto veikla.

4. Ilgalaikio materialiojo turto susidėvėjimo atskaitymai daromi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Palūkanos už valstybinio kapitalo naudojimą nemokamos.

5. Uostui priskirtu valstybės turtu negali būti užtikrinamas trečiųjų asmenų prievolių vykdymas.

6 straipsnis. Apribojimai uosto navigacinių įrenginių veikimo sektoriuje

1. Uosto navigacinių įrenginių veikimo sektoriuje draudžiama statyti nuolatinis arba laikinus pastatus, sodinti medžius, įrengti didelio galingumo elektros arba kitokius šviesos šaltinius.

2. Kiekviena statyba uosto navigacinių įrenginių veikimo sektoriuje turi būti suderinta su Uosto direkcija.

3. Uosto navigacinių įrenginių sektoriaus ribas, apribojimus šio sektoriaus žemės naudotojams nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

7 straipsnis. Uosto privatizavimas

1. Uosto žemė, infrastruktūra ir akvatorija neprivatizuojama.

2. Kiti uoste esantys valstybės nuosavybės objektai gali būti privatizuojami pagal Valstybės ir savivaldybių turto privatizavimo įstatymą, suderinus su Susisiekimo ministerija.

## 8 straipsnis. Naudojimosi uostu tvarka

1. Uostas yra atviras tarptautinei laivybai.
2. Uosto naudojimo, Uosto laivybos taisyklės Uosto direkcijos teikimu tvirtina Susisiekimo ministerija, nustatyta tvarka suderinusi jas su suinteresuotomis institucijomis. Šios taisyklės yra privalomos visiems uosto naudotojams.
3. Laivams su branduolinėmis jėgainėmis ir branduoliniu ginklu įplaukti į uostą draudžiama.
4. Kitų šalių karo ir kiti nekomerciniai laivai į uostą gali įplaukti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

## 9 straipsnis. Uoste esančių įmonių, įstaigų ir organizacijų veikla

1. Uoste esančios įmonės, įstaigos ir organizacijos veikia savarankiškai pagal jų veiklą reglamentuojančius įstatymus. Šios įmonės, įstaigos ir organizacijos privalo laikytis šio įstatymo bei Uosto naudojimo taisyklių reikalavimų.
2. Uoste esančios įmonės, naudojančios ar transportuojančios žmonių sveikatai kenksmingas, pavojingas medžiagas, privalo užtikrinti darbo aplinkos saugumą.
3. Už saugų darbą uoste esančiose įmonėse atsako tų įmonių administracija. Transporto eismas uoste esančių įmonių teritorijose organizuojamas pagal atitinkamos transporto rūšies taisykles. Specialiojo (techninio) transporto eismo taisyklės pagal saugos darbe teisės aktų reikalavimus nustato tų įmonių administracija.
4. Uoste veikiančios įmonės turi suteikti patalpas valstybės institucijoms, kurių veikla uoste privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

## ANTRASIS SKIRSNIS UOSTO VALDYMAS

## 10 straipsnis. Uosto valdymas

1. Uoste esančius valstybės nuosavybės objektus valdo Uosto direkcija.
2. Uosto direkcija, į kurios sudėtį įeina Uosto kapitono valdyba, yra ne pelno organizacija, turinti juridinio asmens teises. Uosto direkcijos steigėja yra Susisiekimo ministerija.
3. Susisiekimo ministerija skiria ir atleidžia Uosto direkcijos vadovą, vyriausiąjį finansininką, uosto kapitoną, priima, keičia ir papildo Uosto direkcijos įstatus, tvirtina metinę pajamų ir išlaidų sąmatą bei Uosto direkcijos metinę ataskaitą apie uosto veiklą.

## 11 straipsnis. Uosto direkcijos funkcijos

Pagrindinės Uosto direkcijos funkcijos:

- 1) uosto veiklos organizavimas, laivybos saugumo užtikrinimas;
- 2) priskirto valstybės turto ir finansinių išteklių efektyvus naudojimas ir išsaugojimas;
- 3) uosto žemės nuoma;
- 4) uosto rinkliavų rinkimas;
- 5) laivų ir žmonių gelbėjimo darbų organizavimas uosto akvatorijoje, kituose Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse bei ekonominėje zonoje;
- 6) uosto plėtros kryptių projektų rengimas, jų realizavimo organizavimas, mokslinio tyrimo darbų organizavimas, uosto reklamavimas;

7) uoste veikiančių įmonių rekonstrukcijos, naujų objektų statybos projektų nagrinėjimas, derinimas, privalomų techninių sąlygų nustatymas ir tvirtinimas, leidimų realizuoti projektus išdavimas;

8) Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinės jūrų teisės dokumentų ir kitų teisės aktų laivybos klausimais laikymosi kontrolė;

9) uosto kapitono tarnybų veiklos užtikrinimas;

10) ryšių priemonių ir sistemų eksploatacija ir plėtra;

11) uosto apsaugos nuo taršos kontrolė bei taršos pasekmių likvidavimo organizavimas;

12) uosto objektų ir navigacinių įrenginių statyba, eksploatavimas ir plėtra.

## 12 straipsnis. Kitos uosto valdymo institucijos

1. Uosto plėtos kryptims nustatyti, santykiams tarp uosto, Klaipėdos miesto savivaldybės bei Vyriausybės įstaigų koordinuoti Vyriausybės nutarimu sudaroma Uosto plėtojimo taryba iš Susisiekimo, Finansų ir kitų suinteresuotų ministerijų, Klaipėdos apskrities, Klaipėdos miesto savivaldybės, mokslo įstaigų, Uosto direkcijos bei uosto teritorijoje esančių įmonių atstovų.

2. Uosto plėtojimo tarybos nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Uosto plėtos klausimams (programoms) rengti gali būti sudaroma Uosto direktorių taryba iš Susisiekimo ministerijos, Klaipėdos miesto savivaldybės, Uosto direkcijos, įmonių, įstaigų ir organizacijų, susijusių su uosto veikla, atstovų.

4. Uosto direktorių tarybos nuostatus tvirtina Susisiekimo ministerija.

## TREČIASIS SKIRSNIS UOSTO KAPITONO VALDYBA

## 13 straipsnis. Uosto kapitonas

1. Uosto veiklą, susijusią su laivyba, užtikrina Uosto kapitono valdyba, kuriai vadovauja uosto kapitonas. Uosto kapitono valdyboje yra laivybos priežiūros, laivų eismo (locmanų) ir kiti struktūriniai padaliniai.

2. Uosto kapitono pareigas gali eiti Lietuvos Respublikos pilietis, turintis aukštąjį jūrinį išsilavinimą ir ne mažesnę kaip penkerių metų plaukiojimo jūrų laivo kapitonu stažą.

3. Uosto kapitoną Uosto direkcijos vadovo teikimu skiria ir atleidžia Susisiekimo ministerija.

4. Uosto kapitonas veikia pagal nuostatus, kuriuos Uosto direkcijos teikimu tvirtina Susisiekimo ministerija.

5. Uosto kapitonas turi antspaudą su Lietuvos valstybės herbu.

## 14 straipsnis. Pagrindinės uosto kapitono funkcijos

1. Uosto kapitonas:

1) kontroliuoja, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinių jūrų teisės dokumentų ir kitų teisės aktų laivybos saugumo klausimais;

2) kontroliuoja laivų pasirengimą išplaukti į jūrą, registruoja įplaukimą ir išplaukimą iš uosto;

3) tikrina laivų dokumentus ir laivų įgulų kvalifikacijos dokumentus;

4) registruoja laivus, plaukiojančius su Lietuvos Respublikos valstybės vėliava, ir išduoda registravimo dokumentus;

5) išduoda jūrininkų knygeles ir kitus kvalifikacijos dokumentus, tvirtina darbo laive ir plaukiojimo stažą;

- 6) organizuoja locmanų darbą ir jam vadovauja;
  - 7) kontroliuoja uosto akvatorijos gylį, vykdo navigacinių įrenginių ir navigacijos ženklų priežiūrą;
  - 8) kontroliuoja laivų grimzlę, laivų pakrovimo ir krovinių pritvirtinimo laivuose kokybę;
  - 9) inspektuoja laivus, stovinčius uoste;
  - 10) kontroliuoja uosto krantinių techninę būklę;
  - 11) organizuoja žmonių ir laivų gelbėjimo darbus uosto akvatorijoje, Lietuvos Respublikos teritoriniuose vandenyse ir ekonominėje zonoje;
  - 12) teikia laivams navigacinę ir hidrometeorologinę informaciją;
  - 13) leidžia laivams įplaukti į uostą ir išplaukti iš jo; susidarius ekstremalioms situacijoms uoste, perdislokuoja laivus;
  - 14) tiria laivų avarijas, nustato jų priežastis ir teikia išvadas;
  - 15) išduoda leidimus vykdyti narų darbus, kelti paskendusį turtą uosto akvatorijoje, derina leidimų vykdyti statybos ir remonto darbus uosto krantinėse ir akvatorijoje išdavimą.
2. Uosto kapitono inspektavimo metu nustatytų pažeidimų pašalinimo išlaidas apmoka laivo savininkas ar valdytojas.
3. Uosto kapitono reikalavimu uoste stovintys laivai privalo suteikti pagalbą nelaimės ištiktiems laivams bei žmonėms panaudodami savo turimas technines priemones.

#### 15 straipsnis. Uosto kapitono sprendimų privalomumas

1. Uosto kapitono sprendimai jo kompetencijai priklausančiais klausimais yra privalomi ir turi būti vykdomi nedelsiant. Įvykdytas sprendimas gali būti skundžiamas teismine tvarka.
2. Už sprendimų nevykdymą uosto kapitonas gali taikyti įstatymų nustatytas administracines nuobaudas.

#### 16 straipsnis. Laivų išplaukimo iš uosto apribojimai

Uosto kapitonas turi teisę neduoti leidimo išplaukti iš uosto, jeigu:

- 1) laivas techniškai netinkamas plaukioti;
- 2) pažeisti laivo pakrovimo, laivo aprūpinimo reikalingais ištekliais, laivo įgulos komplektavimo reikalavimai;
- 3) laivo dokumentų įforminimas neatitinka nustatytų reikalavimų;
- 4) nesumokėtos nustatytos rinkliavos ir baudos;
- 5) yra kitų laivo trūkumų, keliančių grėsmę plaukiojimo saugumui arba laive esančių žmonių sveikatai.

#### 17 straipsnis. Laivo sulaikymo uoste tvarka

1. Asmuo, suinteresuotas sulaikyti laivą uoste, uosto kapitoniui pateikia raštu motyvuotą reikalavimą.
2. Uosto kapitonas gali sulaikyti uoste laivą, jei to prašo asmuo, turintis teisę reikalauti atlyginti žalą dėl bendrosios laivo avarijos, gelbėjimo darbų, laivų susidūrimo ar kitokio laivo ar krovinio sužalojimo, taip pat dėl uosto įrenginių, navigacijos ženklų ar uoste esančio turto kitokio sužalojimo, sunaikinimo ar kitos žalos padarymo, kol laivo savininkas arba valdytojas nustatyta tvarka neužtikrins reikalavimo patenkinimo.
3. Laivas uoste gali būti sulaikytas ne ilgiau kaip tris darbo dienas. Jeigu per tą laiką nebus priimtas teismo sprendimas areštuoti laivą, kad būtų užtikrintas ieškinys, sulaikytas laivas turi būti tuojau pat paleistas.
4. Sulaikyto laivo kapitonas uosto kapitoniui raštišką sprendimą dėl laivo sulaikymo gali apskųsti teismui.

## 18 straipsnis. Locmanas

1. Locmanas - laivavedys, turintis ne mažesnę kaip tolimojo plaukiojimo šturmano jūrinį laipsnį ir nustatytos formos locmano liudijimą. Locmanas nėra vedamo laivo įgulos narys.

2. Locmanu gali būti Lietuvos Respublikos pilietis, turintis laivavedžio diplomą ir locmano liudijimą, suteikiantį jam teisę vesti laivus.

3. Locmano liudijimas išduodamas ne jaunesniam kaip 25 metų asmeniui, turinčiam laivavedžio diplomą.

4. Asmuo gali eiti locmano pareigas, iki jam sueis 65 metai.

5. Locmanų veiklos nuostatus tvirtina ir locmanų veiklą kontroliuoja uosto kapitonas.

## 19 straipsnis. Laivų vedimas uoste

1. Uosto prieigose bei uosto vandenyse, nesvarbu, kokia laivo vėliava, laivus pagal Susisiekimo ministerijos patvirtintas Uosto laivybos taisykles veda locmanai.

2. Rajonus ir laivų kategorijas, kur būtina naudotis locmano patarnavimais, nustato Uosto laivybos taisyklės.

## 20 straipsnis. Locmano ir vedamo laivo kapitono santykiai

1. Už laivo valdymą atsako vedamo laivo kapitonas. Jis atsako už laivo valdymą ir tuomet, kai suteikia locmanui teisę savarankiškai vesti laivą.

2. Locmanas privalo duoti vedamo laivo kapitonui patarimus, užtikrinančius saugų laivo vedimą, ir tikrinti, ar vedamo laivo kapitonas teisingai suprato duotus patarimus.

3. Jeigu vedamo laivo kapitonas nevykdo locmano patarimų, locmanas vis tiek privalo (kiek tai įmanoma) teikti laivo kapitonui duomenis apie laivybos ypatumus.

## 21 straipsnis. Draudimas locmanui palikti vedamą laivą

Pradėjęs vesti laivą, locmanas be vedamo laivo kapitono leidimo neturi teisės palikti laivo:

1) išvedant laivą į jūrą - kol laivas nuplauks iki tos vietos, nuo kurios toliau gali saugiai plaukti be locmano pagalbos;

2) įvedant laivą į uostą - kol laivas nuleidžia inkarą arba prisitvirtina prie krantinės;

3) kol locmaną pakeičia kitas locmanas.

## 22 straipsnis. Atlyginimas už locmano patarnavimus

1. Už laivo vedimą laivo kapitonas privalo mokėti locmano rinkliavą.

2. Laivo kapitonas, išskvietęs locmaną ir šiam atvykus atsisakęs jo patarnavimų, privalo sumokėti visą locmano rinkliavą, priklausančią už laivo vedimą, kuriam buvo išskiestas locmanas.

3. Kai locmano patarnavimais naudotis privaloma, tačiau laivo kapitonas jais nesinaudoja, jis privalo sumokėti visą locmano rinkliavą, priklausančią už laivo vedimą, ir gali būti patrauktas administracinėn atsakomybėn Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

4. Kai locmanas užlaikomas laive daugiau kaip dvi valandas dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių, kurios nėra sukeltos nenugalimos jėgos, laivo kapitonas privalo sumokėti papildomą locmano rinkliavą, kurios maksimalų dydį nustato Susisiekimo ministerija.

5. Jeigu locmaną jo vestas laivas nuplukdo už jo aptarnaujamo rajono ribų, laivo kapitonas privalo apmokėti locmanui kelionės

atgal išlaidas ir sumokėti atlyginimą už kiekvieną išbūtą valandą už locmano aptarnaujamo rajono ribų.

### III SKYRIUS UOSTO ŪKINĖ IR KOMERCINĖ VEIKLA

#### PIRMASIS SKIRSNIS UOSTO ŽEMĖS NUOMA

##### 23 straipsnis. Nuomos sutarties sudarymo tvarka

Uosto direkcija uosto žemę gali išnuomoti tik konkurso tvarka. Nuomos konkurso sąlygas, tipinę uosto žemės nuomos sutarties formą ir nuomos mokesčio apskaičiavimo tvarką tvirtina Susisiekimo ministerija.

##### 24 straipsnis. Nuomos sutarties forma ir terminas

1. Uosto žemės nuomos sutartis sudaroma raštu, ne ilgiau kaip 25 metams, laikantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir šio įstatymo reikalavimų.

2. Nuomininkas, tvarkingai vykdęs uosto žemės nuomos sutartyje nustatytas pareigas, pasibaigus sutarties terminui, turi pirmumo teisę atnaujinti sutartį.

##### 25 straipsnis. Nuomos sutarties sąlygos

1. Nuomininkas privalo laikytis visų uosto žemės nuomos sutartyje nustatytų sąlygų.

2. Nuomos sutartyje turi būti nustatytos nuomininko teikiamų paslaugų minimalios ir maksimalios kainos bei krovos ar kitų darbų minimalios apimtys.

3. Nuomotojas turi teisę nustatyta tvarka reikalauti nutraukti uosto žemės nuomos sutartį prieš terminą, jei nuomininkas nevykdo pareigų, nustatytų šiame įstatyme ar uosto žemės nuomos sutartyje ir jei tai numato Civilinis kodeksas.

4. Nuomininkas turi teisę nustatyta tvarka reikalauti nutraukti uosto žemės nuomos sutartį prieš terminą, jei tai numato Civilinis kodeksas.

##### 26 straipsnis. Uosto infrastruktūros pagerinimas

1. Uosto infrastruktūros pagerinimas galimas tik nuomotojui leidus.

2. Jeigu nuomininkas išsinuomotoje uosto žemėje pagerina uosto infrastruktūros objektus arba sukuria naujus, jis turi teisę į padarytų šiam tikslui būtinų išlaidų atlyginimą arba jų iškaitymą iš uosto žemės nuomos mokesčių.

3. Jeigu pagerinimas padarytas be nuomotojo leidimo, pagerinimo išlaidos nuomininkui neatlyginamos.

#### ANTRASIS SKIRSNIS ŪKINĖS IR KOMERCINĖS VEIKLOS UOSTE YPATUMAI

##### 27 straipsnis. Teisės aktai, reglamentuojantys ūkinės ir komercinės veiklos uoste ypatumus

1. Uosto ūkinės ir komercinės veiklos ypatumus nustato šis įstatymas ir Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naudojimo taisyklės, kurias tvirtina Susisiekimo ministerija.

2. Pavojingų krovinių vežimo, perkrovimo ir sandėliavimo uoste tvarką nustato kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai ir tarptautinės sutartys, kurių dalyvė yra Lietuvos Respublika.

#### 28 straipsnis. Aptarnavimas uoste

1. Uoste keleiviai gali būti aptarnaujami, kroviniai, paštas perkraunami, laivai aptarnaujami, transportavimo, ekspedicijos bei sandėliavimo operacijos atliekamos tik tam specialiai skirtose vietose.

2. Linijiniai laivai uoste aptarnaujami pirmumo tvarka.

#### 29 straipsnis. Laikinas ūkinės ir komercinės veiklos nutraukimas ar apribojimas

Uosto direkcija turi teisę laikinai nutraukti ar apriboti laivų aptarnavimą, keleivių, krovinių ir pašto priėmimą uoste dėl stichinių nelaimių, katastrofų, avarių, karantino, streiko, embargo ir kitų panašių aplinkybių. Šis Uosto direkcijos sprendimas skelbiamas viešai.

#### 30 straipsnis. Licencijuojama veikla

Teikti laivų agentavimo paslaugas gali tik įmonės, gavusios licenciją Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. VIII-424, 97.09.25, Žin., 1997, Nr.96-2422 (97.10.24)

#### 31 straipsnis. Privačios nuosavybės objektų, esančių uoste, paėmimas valstybės poreikiams

1. Privačios nuosavybės objektai, esantys uosto teritorijoje, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu gali būti atlygintinai paimti valstybės poreikiams, jeigu tai būtina uosto infrastruktūros objektų statybai.

2. Už paimamus privačios nuosavybės objektus jų savininkams atlyginama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Ginčus dėl tokių objektų paėmimo ir turto vertės nustatymo sprendžia teismas.

### TREČIASIS SKIRSNIS UOSTO LĖŠOS

#### 32 straipsnis. Uosto lėšos

1. Uosto lėšas sudaro:

- 1) uosto rinkliavos;
- 2) uosto žemės nuomos mokestis;
- 3) valstybės biudžeto skirtos lėšos;
- 4) amortizaciniai atskaitymai;
- 5) pajamos, gaunamos už Uosto direkcijos teikiamus patarnavimus;
- 6) kitos teisėtai gautos lėšos.

2. Uosto rinkliavos ir uosto žemės nuomos mokestis yra nerealizacinės ir neapmokestinamosios pajamos.

#### 33 straipsnis. Uosto lėšų naudojimas

Uosto lėšos naudojamos uosto eksploatavimo ir plėtros išlaidoms finansuoti. Šios lėšos skiriamos:

- 1) uosto teritorijai prižiūrėti ir laivybos saugumui užtikrinti;

- 2) navigacijos ženklams ir sistemoms statyti, remontuoti ir prižiūrėti;
- 3) skelbiamam uosto vandens gyliui palaikyti bei akvatorijos gilinimo darbams;
- 4) Uosto direkcijai išlaikyti;
- 5) gelbėjimo darbams ir teršimų padariniams likviduoti;
- 6) hidrotechniniams įrenginiams statyti;
- 7) terminalams statyti;
- 8) bendrojo naudojimo inžineriniams įrenginiams statyti;
- 9) hidrografiniams darbams;
- 10) mokslinio tyrimo ir projektavimo darbams;
- 11) kitoms išlaidoms, numatytoms Susisiekimo ministerijos patvirtintoje pajamų-išlaidų samatoje.

#### 34 straipsnis. Uosto rinkliavos

1. Laivų savininkai arba valdytojai, krovinių savininkai už naudojimąsi uostu ir Uosto direkcijos patarnavimais privalo mokėti uosto rinkliavas.

2. Uosto rinkliavų rūšis, dydžius, rinkliavų taikymo principus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

3. Uosto rinkliavų taikymo taisyklės, rinkliavų nuolaidų ir priedų dydžius bei jų taikymo tvarką nustato Susisiekimo ministerija.

#### KETVIRTASIS SKIRSNIS UOSTO AKVATORIJOJE PASKENDĘS TURTAS

#### 35 straipsnis. Paskendusio turto savanoriško iškėlimo tvarka

1. Uosto akvatorijoje paskendusio turto savininkas, norintis šį turtą iškelti, turi apie tai raštu pranešti Uosto direkcijai per tris mėnesius nuo turto paskendimo dienos.

2. Uosto direkcija, suderinusi su suinteresuotomis valstybės institucijomis, nustato terminą turtui iškelti bei šių darbų atlikimo tvarką ir apie tai praneša turto savininkui.

3. Uosto direkcija turi teisę neleisti savininkui kelti paskendusį turtą savo priemonėmis arba jo pasirinktos laivų kėlimo organizacijos priemonėmis, jeigu paskendęs turtas yra akvatorijos dalyse, kuriose taikomas ypatingas režimas. Šiuo atveju turto iškėlimą organizuoja Uosto direkcija turto savininko lėšomis.

#### 36 straipsnis. Privalomas paskendusio turto iškėlimas

1. Jeigu paskendęs turtas kliudo laivybai, jūrų verslams, hidrotechnikos arba kitiems darbams, kelia grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui arba teršia aplinką, turto savininkas privalo iškelti šį turtą Uosto direkcijos reikalavimu per jos nustatytą terminą.

2. Jeigu dėl paskendusio turto yra tiesioginė grėsmė laivybos saugumui arba jeigu paskendusio turto savininkas neiškelia jo per nustatytą terminą, Uosto direkcija turi teisę imtis reikiamų priemonių turtui iškelti, o prireikus jį sunaikinti arba kitu būdu pašalinti.

3. Jeigu paskendusio turto savininkas nežinomas, terminus, nustatytus paskendusiam turtui iškelti, Uosto direkcija paskelbia viešai.

#### 37 straipsnis. Paskendusio karinio turto iškėlimas

1. Paskendusį karinį turtą iškelia arba sunaikina ar kitu būdu pašalina šio turto savininkas pagal šio įstatymo reikalavimus.

2. Jeigu paskendęs karinis turtas kliudo laivybai, jūrų verslams, hidrotechnikos arba kitiems darbams, kelia grėsmę žmonių gyvybei ar saugumui arba teršia aplinką, paskendusio karinio turto savininkas privalo iškelti šį turta Uosto direkcijos reikalavimu per jos nustatytą terminą.

#### 38 straipsnis. Uosto direkcijos iškelto paskendusio turto išreikalavimas

1. Turta, kurio iškėlimą organizavo Uosto direkcija, taip pat turta, kurio iškėlimą organizavo Uosto direkcija dėl jo tiesioginės grėsmės laivybės saugumui, žmonių gyvybei ar saugumui arba dėl aplinkos teršimo, kliudymo jūrų verslams, hidrotechnikos arba kitiems darbams, jo savininkas gali išreikalauti per šešis mėnesius nuo turto iškėlimo dienos. Šiuo atveju turto savininkas Uosto direkcijai privalo atlyginti turto iškėlimo, jo saugojimo ir kitas dėl to turėtas išlaidas.

2. Turto savininkas, net jeigu atsisako paskendusio ar iškelto turto, privalo Uosto direkcijai atlyginti visas dėl to turėtas išlaidas.

#### 39 straipsnis. Atsitiktinai iškeltas paskendęs turtas

1. Atsitiktinai iškeltas paskendęs turtas turi būti perduotas Uosto direkcijai, kuri apie turto iškėlimą ir jo saugojimo vietą informuoja turto savininką. Jeigu iškelto turto savininkas nežinomas, Uosto direkcija apie tai paskelbia viešai.

2. Turto savininkas privalo atlyginti Uosto direkcijai tokio turto saugojimo išlaidas ir sumokėti atlyginimą asmeniui, iškėlusiam ir perdavusiam Uosto direkcijai turta.

### PENKTASIS SKIRSNIS NUOSTOLIŲ ATLYGINIMAS

#### 40 straipsnis. Nuostolių, atsiradusių dėl locmano kaltės, atlyginimas

1. Nuostolius, atsiradusius dėl avarijos, įvykusios dėl locmano kaltės einant jam tarnybines pareigas, atlygina Uosto direkcija, jeigu įrodoma, kad tai atsitiko dėl locmano klaidingų patarimų, kuriais vadovaudamasis vedamo laivo kapitonas negalėjo išvengti avarijos.

2. Nuostolių atlyginimo dydis negali viršyti avarinio fondo, kurį formuoja Uosto direkcija, atskaitydama į fondą 10 procentų gaunamų už locmanų patarnavimus metinių pajamų, dydžio.

3. Uosto direkcija gali sudaryti locmanų tarnybinių pareigų vykdymo civilinės atsakomybės draudimo sutartis.

#### 41 straipsnis. Nuostolių, atsiradusių dėl nepagrįstai uoste sulaikyto laivo, atlyginimas

Nuostolius, atsiradusius dėl nepagrįstai uoste sulaikyto laivo, privalo atlyginti juridinis arba fizinis asmuo, kurio reikalavimu laivas buvo nepagrįstai sulaikytas.

#### 42 straipsnis. Nuostolių, atsiradusių dėl taršos, atlyginimas

1. Nuostoliai dėl taršos - pinigais įvertinta žala žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui bei interesams, atsiradusi dėl uosto teritorijos teršimo, taip pat išlaidos, atsiradusios teršimų galimoms neigiamoms pasekmėms sumažinti arba jų išvengti.

2. Laivo savininkas arba valdytojas, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti nuostolius, atsiradusius dėl taršos.

3. Nuostolius dėl taršos, atsiradusius išmetant kenksmingas medžiagas, naftą, naftos produktus, nutekamuosius vandenius ar šiukšles iš dviejų ar daugiau laivų, šių laivų savininkai arba valdytojai, jeigu negalima nustatyti kiekvieno jų kaltės, privalo atlyginti solidariai.

43 straipsnis. Žalos dėl navigacinių įrenginių sužalojimo atlyginimas

Juridinis arba fizinis asmuo, sugadinęs ar sunaikinęs uosto navigacinius įrenginius, privalo atlyginti padarytą žalą, taip pat ir avarijų, įvykusių dėl navigacinio ar uosto įrenginio sugadinimo, pasekmių likvidavimo išlaidas.

#### IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

44 straipsnis. Klaipėdos valstybinio jūrų uosto reorganizavimas ar likvidavimas

Klaipėdos valstybinis jūrų uostas gali būti reorganizuotas arba jo veikla nutraukta tik Lietuvos Respublikos įstatymu.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS